

DII-001-034403

Seat No. _____

M. A. (CBCS) (Sem. IV) Examination

May / June - 2015

Geography : Paper 18
(Regional Geography - II)

(New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 034403

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(2) જરૂરીયાત જણાય ત્યાં સ્વચ્છ આકૃતિ દોરો.

1 નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે એક પ્રશ્નનો જવાબ લગભગ 1000 શબ્દોમાં 14
આપો.

- (1) વસ્તી ગીચતા એટલે શું ? વસ્તી ગીચતા પર અસર કરતાં પરિબળો જણાવી
ગુજરાતમાં તેનું વિતરણ બતાવો.
- (2) ગુજરાતનું ભૌગોલિક સ્થાન અને ગુજરાતમાં વિકસેલા બંદરો વચ્ચેના આંતર
સંબંધોનું વર્ણન કરો.
- (3) ગુજરાતમાં ઔદ્યોગિક વિકાસ માટેનાં પરિબળોની ચર્ચા કરી, સૌરાષ્ટ્રનાં
ઉદ્યોગ પર નિબંધ લખો.

2 (અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે એક પ્રશ્નનો જવાબ લગભગ 500 10
શબ્દોમાં આપો.

- (1) ગુજરાતની જળ સંપત્તિની સમસ્યાઓની ચર્ચા કરી તેના શક્ય ઉકેલો
સૂચવો.
- (2) ખનિજતેલનું આર્થિક મહત્ત્વ સમજાવી ગુજરાતમાં ખનિજતેલનાં ઉત્પાદક
પ્રદેશોનો અહેવાલ આપો.

(બ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે એક પ્રશ્નનો જવાબ લગભગ 500 10
શબ્દોમાં આપો.

- (1) ગુજરાતમાં શહેરીકરણ અને તેના પ્રશ્નો.
- (2) ગુજરાતના પેટ્રોકેમિકલ્સ ઉદ્યોગ અને તેના ઉપયોગ જણાવો.

- 3 (અ) નીચે આપેલી ટૂંકનોંધમાંથી ગમે તે બેનો જવાબ લગભગ 50 શબ્દોમાં આપો. 10
- (1) ગુજરાતના મુખ્ય ઔદ્યોગિક પ્રદેશો.
 - (2) ગુજરાત રાજ્યમાં ચૂનાના પથ્થરનું ઉત્પાદન.
 - (3) ગુજરાતનો રેલ વાહનવ્યવહાર.
 - (4) ગુજરાતના આદિવાસીઓની સમસ્યાઓ.
- (બ) નીચે આપેલી ટૂંકનોંધમાંથી ગમે તે બેનો જવાબ લગભગ 50 શબ્દોમાં આપો. 10
- (1) ગુજરાત રાજ્યમાં લિગ્નાઈટનું ઉત્પાદન.
 - (2) ગુજરાતમાં વન સંરક્ષણના ઉપાયો.
 - (3) કુંડલા બંદર.
 - (4) ગુજરાતનો આયાત-નિકાસ વેપાર.
- 4 નીચે આપેલ શબ્દોને એક કે બે લીટીમાં વ્યાખ્યાયિત કરો. 6
- (1) મુંદ્રા
 - (2) SEZ
 - (3) વસ્તીનું માળખું
 - (4) GIDC
 - (5) લૂણેજ
 - (6) થાન
- 5 નીચે આપેલા MCQમાંથી ગમે તે દસના જવાબ આપો. 10
- (1) ગુજરાતનાં કયા શહેરમાં સૌથી વધારે ઈલેક્ટ્રિક ઘડિયાળોનું ઉત્પાદન થાય છે?

(A) અંકલેશ્વર	(B) વાપી
(C) મોરબી	(D) રાજકોટ
 - (2) ગુજરાતમાં સૌપ્રથમ ખાંડનું કારખાનું કયાં સ્થાપવામાં આવ્યું હતું ?

(A) ખેડા	(B) અમરેલી
(C) વડોદરા	(D) બારડોલી

- (3) ગુજરાતની મુખ્ય નિકાસ શું છે ?
- (A) સીંગખોળ (B) ખનીજ તેલ
(C) મીઠું (D) કાપડ
- (4) નીચે આપેલામાંથી કયું સૌથી વધારે લિગનાઈટનું ઉત્પાદક છે?
- (A) વડોદરા (B) રાજકોટ
(C) કચ્છ (D) ભાવનગર
- (5) નીચે આપેલામાંથી કયું સૌથી વધારે ફ્લોરસ્પારનું ઉત્પાદક છે ?
- (A) વડોદરા (B) રાજકોટ
(C) કચ્છ (D) ભાવનગર
- (6) નીચે આપેલામાંથી ગુજરાતનો કયો જિલ્લો 2011 મુજબ સૌથી વધુ વસતી ધરાવે છે ?
- (A) અમદાવાદ (B) સુરત
(C) વડોદરા (D) રાજકોટ
- (7) ગુજરાતમાં કેટલા આંતરરાષ્ટ્રીય હવાઈમથક છે?
- (A) 5 (B) 7
(C) 1 (D) 11
- (8) કંડલા બંદર ગુજરાતમાં આવેલું છે.
- (A) પશ્ચિમ દરિયાકિનારે (B) પશ્ચિમ-દક્ષિણ દરિયાકિનારે
(C) દક્ષિણ દરિયાકિનારે (D) એકપણ નહીં
- (9) નીચે આપેલામાંથી ગુજરાતનું કયું શહેર 'હીરાના શહેર' તરીકે ઓળખાય છે?
- (A) રાજકોટ (B) અમદાવાદ
(C) વડોદરા (D) સુરત

- (10) નીચે આપેલામાંથી ગુજરાતમાં કયા આદિવાસીઓ સૌથી વધુ છે ?
- (A) ભીલ (B) દુબળા
(C) ઘોડિયા (D) ગામીત
- (11) ગુજરાતમાં સૌપ્રથમ પેટ્રો કેમિકલ્સ ઉદ્યોગનો આરંભ કયાં થયો ?
- (A) અમદાવાદ (B) સુરત
(C) બરોડા (D) રાજકોટ
- (12) નીચે આપેલામાંથી કયા શહેરમાં રાસાયણિક ખાતરનું કારખાનું આવેલું છે ?
- (A) રાજકોટ (B) બરોડા
(C) ભૂજ (D) પોરબંદર

ENGLISH VERSION

- 1 Answer the any one following questions in about 1000 words. 14
- (1) What is density of population? State the factors affecting the density of population. Show distribution of them in Gujarat.
- (2) Inter relation between geographical locations of Gujarat and develop ports of Gujarat.
- (3) Discuss the factors for industrial development in Gujarat. Write note on industry of saurashtra.
- 2 (A) Answer the any one following questions in about 500 words. 10
- (1) Discuss the water resources problem in Gujarat and suggest probable solution to them.
- (2) Explain the importance of mineral oil. Give an account of mineral oil producing regions in Gujarat.

- 2 (B) Answer the any one following questions in about 500 words. **10**
- (1) Urbanization in Gujarat and its problem.
 - (2) State the petro chemical industry and their uses in Gujarat.
- 3 (A) Answer the any two following short note in about 50 words. **10**
- (1) Major industrial regions of Gujarat.
 - (2) Limestone production in Gujarat state.
 - (3) Railways transportation of Gujarat.
 - (4) Problems of tribal in Gujarat.
- 3 (B) Answer the any two following short note in about 50 words. **10**
- (1) Lignite production in Gujarat state.
 - (2) Remedies for conservation forests in Gujarat.
 - (3) Kandla port
 - (4) Import and Export trade of Gujarat.
- 4 Attempt the following words in one or two lines. **6**
- (1) Mundra
 - (2) SEZ
 - (3) Composition of population
 - (4) GIDC
 - (5) Lunej
 - (6) Than

5 Attempt the any ten following MCQs given below. **10**

- (1) Which city of Gujarat produces maximum number of electric clocks?
- (a) Ankleswar (b) Vapi
(c) Morbi (d) Rajkot
- (2) Where was the first sugar factory established in Gujarat?
- (a) Kheda (b) Amreli
(c) Vadodara (d) Bardoli
- (3) What is the chief export of Gujarat?
- (a) Singkhol (b) Mineral oil
(c) Salt (d) Cloth
- (4) Which of the following is the largest producer of lignite?
- (a) Vadodara (b) Rajkot
(c) Kachchh (d) Bhavnagar
- (5) Which of the following is the largest producer of fluorspar?
- (a) Vadodara (b) Rajkot
(c) Kachchh (d) Bhavangar
- (6) Which of the following district in Gujarat is least populated as per the 2011 census?
- (a) Amedabad (b) Surat
(c) Baroda (d) Rajkot
- (7) How many international airports are there in Gujarat?
- (a) 5 (b) 7
(c) 1 (d) 11

- (8) Kandla port of Gujarat are situated on
(a) The west coast (b) The west — south coast
(c) The south coast (d) None of them
- (9) Which of the following city of Gujarat is also known as the 'Diamond city'?
(a) Rajkot (b) Ahmedabad
(c) Baroda (d) Surat
- (10) Which one of the following is a large number tribe of Gujarat?
(a) Bhil (b) Dubla
(c) Godiya (d) Gamit
- (11) The first petro chemical industry was set up in Gujarat at
(a) Ahmedabad (b) Surat
(c) Baroda (d) Rajkot
- (12) Which of the following city have a fertilizer factory?
(a) Rajkot (b) Baroda
(c) Bhuj (d) Porbandar
-